

How to inspire your audience

เจ้าของของความรู้ นางสาวสรินยา ลูกรัก

หมวดความรู้ที่บ่งชี้ หมวดที่ ๘ เทคนิคการเสริมสร้างองค์กรให้มีสมรรถนะสูง
ศพช.สระบุรี ประเด็นที่ ๓ องค์ความรู้สู่การเป็นวิทยากรมืออาชีพ

ที่มาและเป้าหมายของการจัดการความรู้

“การเรียนรู้เกิดได้ง่าย ถ้าสิ่งที่เรียนเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียน” แต่ความจริงของการฝึกอบรมหลายโครงการ ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่เข้าร่วมโครงการเพราะ “เหตุผล” มากกว่า “ความรู้ลึก (อยากเข้าร่วม)”

เมื่อความจริงเป็นเช่นนั้น ในฐานะนักฝึกอบรมจึงเกิดคำถามว่า “ทำอย่างไรจึงจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เข้าอบรมเห็นคุณค่าของการร่วมโครงการ?”

ปัจจุบัน ดิฉันทำงานในตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลที่ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนสระบุรี ในช่วง ๓ ปี แรกรับหน้าที่เป็นวิทยากรกระบวนการ หรือกระบวนการในกิจกรรมเทิดทูนสถาบันที่ต้องคิดกระบวนการเพื่อกระตุ้น ปลุกจิตสำนึกผู้เข้าอบรมให้ระลึกถึงคุณค่าของการเป็นคนไทย และตระหนักถึงคุณค่าของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นโอกาสสร้างทักษะและสะสมองค์ความรู้ในการเป็นวิทยากรกระบวนการที่ต้องมีคุณสมบัติเป็นผู้กระตุ้นและสร้างบรรยากาศในการมีส่วนร่วม แต่ใน ๒ ปีที่ผ่านมา ได้ทำหน้าที่วิทยากรกระบวนการวิชา “สร้างแรงบันดาลใจ” จึงมีโอกาสเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการสร้างแรงบันดาลใจ ทั้งจากการค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต หนังสือ บทความ คลิปวิดีโอ รวมทั้งได้ศึกษาเพิ่มเติมจากการร่วมโครงการฝึกอบรมของภาคเอกชนและนำมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการอบรมของตัวเองจนเกิดทักษะในการทำหน้าที่นี้

เมื่อปลายปี ๒๕๖๑ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนสระบุรีได้จัดฝึกอบรมโครงการสร้างและพัฒนาสัมมาชีพชุมชน หลักสูตร “วิทยากรผู้นำสัมมาชีพ” ดิฉันรับผิดชอบเป็นวิทยากรหลักในวิชา “สร้างแรงบันดาลใจ” ที่ต้องคิดกระบวนการรวมทั้งนำมาถ่ายทอดให้กับวิทยากรท่านอื่นเพื่อทำหน้าที่ในโครงการรุ่นที่ตนเองรับผิดชอบ

จากประสบการณ์ดังที่กล่าวมาจึงได้เรียบเรียงวิธีการ กระบวนการเกิดเป็นองค์ความรู้ที่ชื่อว่า **how to inspire your audience** หรือ การสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้เข้าอบรม กระบวนการนี้เป็นการนำความรู้หลาย ๆ ศาสตร์มาบูรณาการร่วมกัน เช่น

๑. ความรู้ตามแนวทางจิตปัญญา – ผ่านกระบวนการ สุนทรียสนทนา ผีกลสติ เทคนิคการสื่อสารอย่างสันติ การฟังอย่างแท้จริง

๒. ความรู้ด้านLife coach – ผ่านการใช้คำถามที่ทรงพลัง การสร้างสัมพันธภาพ การมองภาพอนาคต

๓. ความรู้ด้านมนุษย์ปรัชญา – ผ่านการรู้จักตนเองและจะรู้จักผู้อื่น

๔. ความรู้ด้านNLP-Neuro - Linguistic Programming – ผ่านเทคนิคการกระตุ้น การสื่อสาร การโฟกัส

วิธีการ/ขั้นตอน

๑. คืบสติปัจจุบัน – กระบวนการนี้ คือ ให้ผู้เข้าอบรมได้กลับมาสัมผัสอยู่กับตัวเอง เพราะการกระตุ้นหรือสร้างแรงบันดาลใจที่มีคุณภาพต้องเริ่มด้วยตัวเอง “ใจพร้อม มนุษย์จึงอยากจะทำ” กิจกรรมในขั้นตอนนี้สามารถทำได้หลาย ๆ รูปแบบโดยขึ้นอยู่กับระยะเวลา คุณสมบัติของกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งลักษณะของโครงการโดยรวม โดย ถ้าต้องการให้ผู้เข้าอบรมสัมผัสอยู่กับตัวเองแบบลึกซึ้งก็จะใช้กิจกรรม เช่น body scan หรือการอยู่กับผัสสะของตัวเองทีละอย่าง หู ตา จมูก ลิ้น กาย และใจ แต่ถ้าต้องการสร้างบรรยากาศให้สดชื่น แจ่มใส ก็จะใช้กระบวนการในลักษณะเกมฝึกสติ เช่น การประมือนั่งส่งความรู้สึก

๒. สร้างความตระหนักรู้ในคุณค่าในเอง – กระบวนการนี้ ใช้การตั้งคำถามเชิงบวกเพื่อดึงความรู้สึกเชิงบวกในมุมต่าง ๆ ที่ผู้อบรมเคยได้รับ เคยรู้สึก ประเด็นคำถามนั้นขึ้นอยู่กับ ๓ ปัจจัย คือ

- วัตถุประสงค์ของโครงการ
- รายละเอียดของกลุ่มเป้าหมาย (เช่น กลุ่มเป้าหมายเป็นใคร อายุเท่าไร อาชีพฯ)
- ระยะเวลา

๓. สร้างความตระหนักรู้ในคุณค่าของความรู้และการเข้าร่วมอบรม – กระบวนการนี้ต้องทำให้ผู้เข้าอบรมรู้สึกได้ว่า ความรู้ในการอบรมนั้นจะมีประโยชน์ต่อตัวเขา ครอบครัว หรือชุมชนอย่างไรบ้าง การทำให้เขารู้สึกจะส่งผลต่อการกระทำมากกว่าการใช้ความคิดหาเหตุผลมาสนับสนุน ซึ่งสามารถทำได้หลายกิจกรรม เช่น การใช้คลิปวิดีโอที่เชื่อมโยงกับเนื้อหาของโครงการและเมื่อคลิปวิดีโอจบ ก็เชิญชวนให้ร่วมกันแสดงความรู้สึก ความคิดเห็น แล้วปิดกระบวนการด้วยการตั้งคำถามแบบโค้ช

คำถามแบบโค้ช คือ คำถามชวนคิดต่อ เป็นคำถามปลายเปิดเข้าใจง่าย สัมผัสใจ และพาไปสู่ วัตถุประสงค์ของโครงการ

๔. จินตนาการภาพอนาคต – การจินตนาการภาพอนาคตนั้นเป็นกระบวนการที่จะพาให้ผู้เข้าอบรมใช้จินตนาการอย่างอิสระ ไร้กรอบ ไร้เงื่อนไขซึ่งหากกระบวนการสามารถสร้างบรรยากาศให้เป็นเช่นนั้นได้ ผู้เข้าอบรมจะได้รู้สึกเหมือนกลับไปเป็นเด็กอีกครั้ง ซึ่งพลังแห่งความเป็นเด็กจะสร้างความรู้สึกละaxedและสนุกให้เกิดขึ้นข้างในจิตใจ และช่วยจุดประกายสร้างสรรค์พลังกลุ่มที่มีคุณภาพ

ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจริงด้วยเนื้อตัวจะช่วยสร้างแรงจูงใจภายในให้กับผู้เข้าอบรมด้วยตัวเอง และหากภาพฝันหรือภาพจินตนาการของใครมีประสิทธิภาพมากก็จะแปรเป็นการลงมือทำได้ในอนาคต และในทุก ๆ การลงมือทำเกิดความเปลี่ยนแปลงได้เสมอ แต่การเปลี่ยนแปลงจะใหญ่หรือเล็ก สัมผัสได้หรือสัมผัสไม่ได้ ขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นเฉพาะบุคคล

๕. สร้างพันธมิตรญาร่วมกัน- กระบวนการนี้เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่มักถูกนำมาใช้ในไลฟ์โค้ชเพื่อความสำเร็จ หรือความสมหวัง ด้วยเพราะธรรมชาติของมนุษย์นั้นจะเกิดความมั่นใจเพิ่มมากขึ้นเมื่อมีเพื่อนร่วมทาง กระบวนการนี้จะใช้บทสนทนาที่โน้มน้าว กระตุ้น ให้ผู้เข้าอบรมเชื่อว่าตนเองสามารถทำภาพฝันนั้นให้เกิดขึ้นจริง

ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการความรู้

๑. เทคนิคและแนวทางในการทำงาน

- ผู้นำกระบวนการต้องทำหน้าที่ที่กระบวนการหรือวิทยากรกระบวนการไม่ควรทำหน้าที่แบบวิทยากร เพราะทั้งกระบวนการนั้นเกี่ยวข้องกับความรู้สึก ความคิด
- กระบวนการต้องได้ผ่านประสบการณ์ในแต่ละกระบวนการด้วยตัวเองมาก่อน เพราะจะต้องนำพาด้วยความรู้สึกที่จริง ไม่ใช่นำด้วยความคิด

๒. ข้อพึงระวัง

- บรรยากาศในห้องอบรมควรมีบรรยากาศผ่อนคลาย ปลอดภัย
- คำพูดแบบชี้นำ - คำพูดแบบชี้นำนั้นเป็นการบล็อกความคิดความรู้สึกที่แท้จริงของผู้เข้าอบรม และจะส่งผลให้ผู้เข้าอบรมไม่เกิดความรู้สึกที่แท้จริงด้วยตัวเอง

๓. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- ฝึกสติอยู่เสมอและเชื่อในความเป็นมนุษย์ตามหลักการพัฒนาชุมชน คือ มนุษย์ทุกคนพัฒนาได้

๔. องค์ความรู้ที่ส่งเสริมการเป็นวิทยากรมืออาชีพได้อย่างไร

- การเป็นวิทยากรหรือวิทยากรกระบวนการนั้นต้องสามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น และสามารถกระตุ้นการมีส่วนร่วมให้ผู้เข้าอบรมได้ ในกระบวนการขององค์ความรู้เรื่อง **How to inspire your audience** นั้นสามารถนำมาปรับใช้และสอดแทรกในการเป็นวิทยากรวิชาอื่น ๆ ได้ หรือแม้กระทั่งการนำกิจกรรมออกกำลังกาย การฝึกพูดกลุ่มย่อยก็สามารถนำบางวิธีการในการสร้างแรงบันดาลใจมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อบรม

How to inspire your audience

หมวดความรู้ที่บังคับ หมวดที่ ๔ เทคนิคการเสริมสร้างองค์ความรู้ให้มีสมรรถนะสูง
ประเด็นที่ ๓ องค์ความรู้สู่การเป็นวิทยากรมืออาชีพ

“การเรียนรู้เกิดได้ง่าย ถ้าสิ่งที่เรียน มีความหมายต่อผู้เรียน”

